

פ ר ד ס ר ק ד ל מט' 10/7

מישיבת ועדת, חזוקה, חוק ומשפט
שהתקיימה ביום ג', י"ט בכסלו תשס"ו - 14.12.54 בשעה 16.30.

- נוכחו: ב. אזניה - מ"מ היו"ר
 ע. איכילוב
 ד. בר-רב-האי
 י. בר-יהודה
 י. בדר
 ט. בגין
 ש. הלל
 ז. ורהפטיג
 נ. חת
 ט. קסיס
 י. קליבנוב
 ח. רובין
 ד. שרי
 ג. שטון
 י. שפירא

- בעדרו: מ. אונא
 ע. אסף
 ת. טובי
 י. כסה
 ש. לורנץ
 ע. מימון
 מ. סנה
 א. תבורי

- מוזמנים: פ. רוזן - שר המשפטים
 ח. כהן - היועץ המשפטי
 א. ידן - המסנה ליועץ המשפטי
 ה' קיטרון - משרד המשפטים
 ה' קדמי - מתרגם לערבית.

- ה' צילן - משרד הפנים
 ה' שי - ראש הטגף לאזרחות ועליה במשרד הפנים
 ה' חבישבי - סגן מנהל המרכז לטיכונן משרדי סליד משרד ראש הממשלה
 ה' סילברסטון - משרד הפנים.

סדר-היום: חוק הבחירות לכנסת.

היו"ר ב. אזניה: בעדרו של היו"ר וברשותכם אני פותח את הישיבה.

חוק הבחירות לכנסת.

י. בר-יהודה: אני מציע כי נשמע קודם את טר צילן, שהתחיל בישיבה הקודמת למסור הסברים בנוגע ללוח הזמנים, והופרע בהסברתו.

היו"ר ב. מזניה: בישיבה הקודמת התעוררה בעיה של זכות הבחירה של ערבים תושבי הפלינה. אני מציע שנשמע תחילה את הסבריו של ה' שי.

פ. בגין: מאחר שההודעה נסמרה על-ידי שר הפנים מעל במת הכנסת, דובר על כך בישיבה הקודמת כי מוטב ששר הפנים עצמו ימסור לנו אינפורמציה על כך.

היו"ר ב. מזניה: הנוהג שלנו הוא שאנחנו מזמינים תמיד את השר, כשאנחנו רוצים להזמין ב"כ של משרד מסויים, והשר מחליט את מי לשלוח.

פ. בגין: דובר על הזמנת השר באופן אישי.

י. בר-יהודה: הזמנו את השר. זה ענינו של השר מי ידבר בספר.

לא היה ברור לנו על איזה מספר דיבר השר מעל במת הכנסת: האם על מספר ערביי ישראל שישארו בלי זכות בחירה, או על מספר ערביי ישראל מבין אלה שהגישו בקשה להתאזרחות רענו להם בשלילה.

אני מבקש לדעת כמה ערבים פנו עד עכשיו בבקשת התאזרחות, כמה מהם נענו בחיוב וכמה מהם נענו בשלילה וכמה מהם עדיין לא נענו.

ה' שי: המספרים המבוקשים הם מפסיים. אינני יודע אם פנו למשרד הפנים תריסר ערבים בבקשה לקבל את האזרחות הישראלית. היו רק פניות בודדות, ונתוכס אושרו, כמדומני, ארבע בקשות. לדעתי, אין למספר הזה טסקל כל שהוא בקשר עם הגעיה הנהונה כאן.

לפי חוק האזרחות יכול כל תושב בישראל לפנות למשרד הפנים ולבקש תעודה הטעודה על כך שהוא אזרח ישראלי. גם בקשות כאלה לא היו הרבה. המספר יכול להגיע לכמה עשרות. אין זה מסנה במידה רבה.

בראה לי כי כוונת משרד הפנים היתה לכלול ברשימת הבוחרים את כל מי שנרשם בפרטס התושבים עד ה-1 במרץ 1952, ולמחוק מתוכם רק את אותם הערבים שנתקבלו עליהם ידיעות ממשרדים אחרים כי לטרות היותם רשומים, אינם נמצאים בארץ, או הסתבנו ונתפסו וכד'. אין לנו מושג מה מספרם. הוא יכול להגיע לכמה מאות. אבל אין אנחנו יודעים זאת בדיוק.

י. בר-יהודה: מה מספר התושבים הלא-יהודים שנרשמו?

ה' שי: אני מניח שזה בין 80-100 אלף טבוגרים, היכולים לבוא בחשבון לזכות בחירה.

ע. אימ לו ב: מבין אלה שהיו רשומים ב-1.3.52, כמה היו בעלי דרכונים של מדינות זרות, לא המדינות השכנות, וכמה מהם פנו בבקשת התאזרחות?

י. ספירא: האם יש לכם ידיעה או אוטונום כמה ערבים ישנם בארץ שאינם אזרחים מכוח החוק אלא שיש להם זכות לפנות בבקשה להתאזרחות?

י. בדר: כמה מהערבים הנמצאים בארץ הם אזרחים, וכמה - אינם אזרחים.

ב. שטרו: אילו מדינות חוץ סדרום אפריקה וארצות-הברית של אפריקה אינן טובלות אזרחות כפולה ונוקטות בצעד אקטיבי לשלילת האזרחות המקורית בטקרה של אזרחות כפולה, וכמה אנשים קבורים אצלנו בענין הזה.

ס. קסיס: מה מספר האנשים שנכנסו לארץ אחרי ה-1.3.52, לפי "איחוד המשפחות".

מהו מספר האנשים שהיו רשומים עד ה-1.3.52 ושאין להם זכות בחירה.

ה' שי: מה שנובע לתושבי הארץ הלא-יהודים שיש להם דרכונים זרים, אין לנו מספר מדויק, אבל אני מעריך שזה בין 4000-5000. הכוונה למדינות זרות מחוץ לארצות הערביות.

ע. איכילוב: לכמה מבין הערבים יש נתיבות אחרות?

ה' שי: המספר אפסי. אינני יודע בדיוק, יכול להיות בין 200-300.

לשאלה אם ישנם במדינה ערבים שיכולים להתאזרח ולא פנו. אני מניח שישנם, אבל מספרם אינו גדול. לפי תכנית "איחוד המשפחות" נכנסו לארץ בין 2,000 ל-3,000 ערבים. (המספרים אינם מדויקים והם טובטים רק כדי לתת לחברי הוועדה תמונה מהמצב). גם על פי אישורים סיוחדים נכנסו לאחר קום המדינה בערך 2,000 ערבים. 90% מהם נכנסו למדינה לפני שחוק האזרחות קיבל תוקף. היתר יכולים להגיש בקשה להתאזרח אחרי שיימצאו בארץ שלוש שנים. המספר שלהם אינו מגיע מפילו לכמה מאות.

הרוב המכריע של הערבים במדינה הם אזרחי המדינה: 95%.

אשר לאזרחות הכפולה, קודם כל הייתי רוצה לתקן את המושג הזה. בראה לי שאין בכלל אזרחות כפולה. יש רק אדם מסוים שהוא אזרח אה"ב, למשל, לפי חוק אה"ב, ואזרח ישראלי לפי חוקי מדינת ישראל. הייתי מציע להיזהר מאוד בשימוש במושג של אזרחות כפולה.

איננו יכולים לדעת מה מספר האנשים שיש להם גם אזרחות זרה, כיון שדבר זה תלוי גם בחוקי הארצות הסובבות. למשל, אנחנו אייבנו סבורים כי 125 אלף יהודי רוטניה שעזבו את רוטניה היו חסרי-אזרחות, כי מסללת רוטניה לא הכירה בהם כאזרחים ולא נתנה להם אפשרות לחזור לרוטניה. בזמן האחרון היו קרוב ל-300 מקרים שהמסללה הרוטנית הכירה בהם כאזרחי רוטניה. (י. בר-יהודה: לפי הכרעה אינדיבידואלית?) כן, ואין אנחנו יודעים, יתכן כי יוריסטים שיעמדו על התבאים ברוטניה ימצאו כי כל 125 אלף היהודים הם אזרחי רוטניה לפי החוק הרוטני. יתכן שגם עולי עיראק - 120 אלף, יימצאו אזרחי עיראק לפי החוק העיראקי.

ה' טי:

מיבני חוקי שיטתו במרחק אינסטנציה שיכולה לדעת מה מספרם של המזרחים
שיש להם מזרחות זרה.

י. שפירא: לא עשיתם שום מחקר בשאלה זו?

פ. רוזן: במסגרת המספטים נערך מחקר במיליון ארצות היותר על
המזרחות חופש, כי ישנן ארצות אשר בהן היותר
הרולנטארי אין לו כל תוצאה מספספית.

ב. שטרו: הייתי רוצה לדעת מפי בעיקר באו היותר על המזרחות
הישראלית, אם הם באו בדרך כלל מחוג מסויים, סיוצמי
סדינה מסויים, ואם יש ידיעה מדוע נעשה הדבר.

ה' טי: ישנן סדינות שאינן סובלות מזרחות כפולה. אנגליה,
למשל, סבלנית מאוד ולא איכפת לה כמה דרכונים יש למזרח
שלה. ישנן סדינות שלא איכפת להן אם מזרח שלהן מקבל מזרחות אחרת בדרך
של כפיה, במסגרת מוטוסטי, מבלי שיעשה מיזה שהוא מקט כדי לקבל את
המזרחות האחרת, מבלי שיהיה אקטיבי בקטר לזה. לפי חוקי אה"ב, למשל,
אם מזרח שלהן סגיש בקשה לקבל מזרחות אחרת, כלומר, עושה מקט ורולנטארי,
הוא סטבד את המזרחותו גם אם הוא מזרח סלידה. באיטליה הסצב לא
התבאר עד היום. הקונסול האיטלקי כאן נוקט בעמדה מפי שקיבל את המזרחות
הישראלית אינו יכול לקבל דרכון איטלקי, למרות שבחוק האיטלקי אין
דבר נגד סתי מזרחיות.

לפי המספרים שלנו בערך 25 אלף אנשים זיתרו על
המזרחות הישראלית. הצהרות כאלה ניתנות כרגיל. גם על-ידי ראש
המספחה ובס על-ידי משמו, כל אחד לחוד, וגם על-ידי בנים שהם למעלה
ס-18. מספר הנלווים אליהם הוא בערך 12-13 אלף. המספר הכללי של
האנשים שהוציאו את עצמם מקבלת מזרחות ישראלית הוא בערך 38 אלף.
מאחר שבינתיים טבין אלה שהיו למטה מגיל 18 הגיעו אלף-אלפיים
לגיל 18, הרי שמספר המבוגרים שהוציאו את עצמם מזכות בחירה על-ידי
זיתרו על המזרחות הישראלית הוא בין 27-28 אלף.

חלק גדול מהמזרחים על זיתור על המזרחות הישראלית הם
אנשים שבאו מספון אפריקה: בערך 20%. אלה לאו דוקא צרפתים אלא אנשים
שבאו מספון אפריקה והיו להם תעודות מסע פרוקאיות, אלג'ריות, ומולי
הצהירו מפני שרצו להבטיח לעצמם את הזכות לחזור למקומות אלה. לעתים
די קרובות ניתנו הצהרות כאלה מבלי שהאיש עצמו העריך את מעשהו.
חלק ניכר של ההצהרות הם של תושבי אר"ב ודרום אפריקה: בין 12%-10%.
בערך מחצית מהמזרחים הצהרות כאלה הם אנשים שבאו מאירופה.

ז. ורהפטיג: טיין יוציאו את אלה שהצהירו הצהרות כאלה מרשימת הבחורים?

ה' טי: ערכנו רשימה של כל אלה שהצהירו הצהרות כאלה ומסרנו אותה
למדור לטיכון, ואם הוצאו מרשימת הבחורים.

לשאלתו של חבר הכנסת קסיט: מספר האנשים שנכנסו למדינה
לאחר ה-1.3.52 מגיע לכמה מאות. נדמה לי שבין 400-500.

היו"ר ב. אזניה: בזה טייסנו את סמיעת האינפורמציה בנוגע לזכות הבחירה
של ערבים תושבי המדינה, ואנו עוברים לבעיה של לוח
הזמנים הקטורים בבחירות.

י. ספירא: הבסיון של הישיבה האחרונה הרמה כי בירור של לוח הזמנים בטלימת הוועדה עלול לגזול זמן רב טבלי להביא לתוצאות. הצעתי בישיבה הקודמת שיו"ר הוועדה יעשה עבודת הכנה יחד עם סר צילן, כדי לסטור לבו דו"ח. סכיון שהדבר לא נעשה, הייתי מטליץ להטיל על היו"ר יחד עם עוד שניים-שלושה חברים לשבת עם סר צילן ולדון על הבעיות המלה.

י. בר-יהודה: אני מציע שאת ההסברות נשמע בטלימת הוועדה, ואח"כ ידונו בכך בוועדת משנה מצומצמת, לפי הצעת חבר הכנסת ספירא.

א. צילן: אני חייב להתנצל בפני הוועדה על שבישיבה הקודמת לא העמדתי את הדיון באור הבכונ. אני קיבלתי את הרושם, ביוחד מדבריו של חבר הכנסת בר-יהודה, כאילו היתה טענה שלוח הזמנים הטנופה כביכול הביא את סדר הפנים לקביעת יום הבחירות ל-2 באוגוסט 1955. מלה שהציעו את הצעת התליקון, והנהלת הסדר, סר הפנים ואח"כ המטלה אסר מיטרו את ההצעה, לפניהם היה רק דבר אחד: סעיף 73 של חוק הבחירות לכנסת השניה, שהוא הקובע את יום הבחירות. ואינני מבין מה רע בלוח זמנים זה כל זמן שאינו פוגע ביסוד היסודות של החוק, ביום הבחירות. עיינו את עבודתנו במסגרת החוק הקיים.

היו ספיקות אם יום הבחירות צריך להיקבע לפי הלוח הגרגוריאני או לפי הלוח העברי. פנינו בשאלה זו ליועץ המשפטי של הסדר, והוא פנה ליועץ המשפטי לממשלת ישראל, אשר קבע כי הבחירות צריכות להתקיים ב-2 באוגוסט. החלטת היועץ המשפטי לממשלת ישראל מחייבת אותנו. ודאי שלא יכולנו לדעת כי ביום מן הימים תבוא הצעה להקדים את הבחירות. אם תהיה הצעה כזו ואם הכנסת תחליט על כך, נשב ונדון ונגיד אם הדבר אפשרי או בלתי אפשרי. כל זמן שזה לא נקבע, אנחנו עורכים את לוח הזמנים שלנו לפי התאריך שנקבע: ה-2 באוגוסט.

לוח הזמנים שהצענו כאן הוא סיניטאלי, לדעתנו, כדי שאפשר יהיה להכין את הבחירות בצורה סטודרית. אם הוועדה תחליט לקצץ בזמנים בצטרך לבחון אם אפשר לבצע את הפעולות האלו בתקופה המקוצצת. טטום כך הוזמן לישיבה זו סר חביטבי שהסרכו לטיכון מסרדי, הטבצע את העבודה הטכנית, אשר יוכל להגיד לוועדה אם 30 יום דרושים לטיפול בערעורים, כפי שהצענו, או שאפשר להסתפק ב-15 יום, וכו' וכו'.

י. בר-יהודה: אני מבקש שהוועדה תקבע על מה היא רוצה לסמוע אינפורמציה. בכנסת לא העבירו אלינו חוק בחירות לכנסת הסליטית, "אד-הוק", אלא חוק בחירות לכל המקרים, אשר לגביו כל תוספת, אם אינה הכרחית - גורעת. לכן אין לדבר על כך שיותר זמן זה יותר טוב אלא יש לקבוע מהו המינימום הדרוש. לכן אני מבקש מהיושב-ראש לקבוע מאיזה מסני החוקים אנו מדברים.

י. ספירא: אם מביטים לוועדה הצעת חוק לבחירות בכל המקרים, לא תהיה זאת חריגה מסטכותה אם היא תקבע חוק בחירות לכנסת הסליטית בלבד. וודאי שלא תהיה זו חריגה מסטכותה אם היא תקבע דבר אחד בטביל הבחירות לכנסת הסליטית, ודבר אחר - לכל יתר המקרים. אין ספק שבסופו של דבר בצטרך להכריע בשאלה זו, אבל פותר לחברי הוועדה לכוון את שאלותיהם למקרה האחד וגם למקרה השני.

אני פחדש את הצעתי לסדר: לאחר ההסברה שקבלנו היום ובישיבה הקודמת להעביר לוועדת משנה לבדוק את שתי האפשרויות: האם אפשר על-ידי שינויים בלוח הזמנים להקדים את סועד הבחירות, ובמקרה שני-אפשר לעשות זאת - האם אפשר לקבוע את היום הקובע לטועד מאוחר יותר.

ועדת החוקה, חוק ומשפט
14.12.54
חוק הבחירות לכנסת.

ד.ט.

י. ספירא: הפרוצדורה אינה יכולה להיות כזאת שאנחנו נחליט להקדים את סודע הבחירות ואז יגידו פקיד משרד הפנים כי הדבר בלתי אפשרי. מוטב לבקר תחילה אם הדבר אפשרי מבחינה טכנית.

י. בדר: בעיית לוח הזמנים היא בעייה טכנית חוץ מאשר פרט אחד והוא יום הבחירות. קיים יחד מסויים בין יום הבחירות ובין היום שבו נגמרת תקופת כהונת הכנסת היוצאת. בזמנו קבענו שהמחוק צריך להיות בערך 4 שבועות, מפני שלא רצינו שייוצר מצב בו לא תהיה קיימת כל כנסת, כלומר, שהכהונה של הכנסת היוצאת תסתיים לפני כינוס הכנסת החדשה. היו נטיות לכך, אבל החוק כפי שנתקבל מכון לכך שלא לאפשר רווח זמן כזה. פירוש הדבר שחשוב מאד באיזה יום יהיו הבחירות, מול יום סיום כהונת הכנסת, ה-20 באוגוסט.

לפי חוק המעבר לכנסת השניה מסיימת הכנסת את כהונתה ב-20 באוגוסט. בטעם זה כשנציעים שהבחירות תתקיימנה ב-2 באוגוסט, אין זה דבר טכני אלא מהפכה במה שבקבע. כי פירוש הדבר שיהיה שבוע-שבועיים בלי כנסת. (**י. ספירא:** האיצן חושב שמוטב לבקר זאת בוועדת טכנה?) לא. אין זו טעם לה טכנית. כתוב שהבחירות תתקיימנה ביום ה-3 של השבוע הרביעי שלפני השבוע של תום כהונת הכנסת, ויום זה אינו ה-2 באוגוסט אלא ה-19 ביולי.

ח. כהן: לפי דרישת משרד הפנים עשיתי בזמנו את החשבון לפי החוק והגעתי לתאריך ה-2 באוגוסט. ואני מעיד על עצמי שלא היו לי כל כוונות בסתרות, פוליטיות או אחרות. אני גם לא העלאתי על דעתי את האפשרויות שחבר הכנסת בדר טעלה אותן. יתכן שטעיתי בחשבון. אבל איבני חושב שפחד הממשלה תהיה עמידה על התאריך של ה-2 באוגוסט, אם לפי דעת הוועדה החשבון הנכון קובע את ה-19 ביולי כיום הבחירות או אם יש ביטויים אחרים שעושים את ה-19 ביולי או כל תאריך אחר לרצוי יותר מה-2 באוגוסט. מצדנו לא תהיה התנגדות.

פ. רונן: אני מאשר את דברי היועץ המשפטי. בכל זאת לא מדון לי מדוע התקופה שבין ה-2 באוגוסט וה-20 באוגוסט קצרה מדי, לפי טענתו של חבר הכנסת בדר.

י. בדר: לטעם זהירות החלטנו על ארבעה שבועות ולא על שבועיים, ואין סיבה לשנות זאת.

היו"ר ב. אזוביה: איבני מבין מה סקור ההפרט הזה. הייתי רוצה גם לדעת מהו החשש של חבר הכנסת בדר.

י. בדר: דרושים 10 ימים כדי לקרוא לישיבת הכנסת. דרושים מספר ימים כדי לקבוע רשמית את תוצאות הבחירות. דרושים מספר ימים כדי לפרסם זאת ברשומות. ויש הבדל בין התאריך של העתון הרשמי לבין היום שבו הוא מגיע לידיעת הציבור.

א. צילן: לשם כך יש מעיף 1 של חוק המעבר.

ז. ורפפטיג: עלינו להחליט פה על שני תאריכים עקריים: היום הקובע ויום הבחירות. בחוק המעבר לכנסת השניה יש סתירה בין מעיף 1 לבין מעיף 7. לפי מעיף 1 כל כנסת יוצאת מסיימה בכהונתה עד כינוס הכנסת החדשה. לפי מעיף 7 נקבע הסודע לגמר כהונתה של הכנסת היוצאת. יכולה להיות טענה מדוע הכנסת מאריכה את כהונתה בניגוד למעיף 7, אבל אין חשש שיהיה זמן שבו לא תהיה כנסת. בכל אופן, גם אם נקבע כי הבחירות תהיינה ב-19 ביולי, יהיה די זמן לכל הסידורים.

י. שפירא: לפי עבירות דעתי צריכות הבחירות להתקיים ב-26 ביולי. החוק אושר שיום הבחירות לכנסת השלישית ולכל כנסת שלאחריה יהיה היום ה-3 בשבוע הראשון בחודש האחרון לכהונת הכנסת הקודמת. ב-20 באוגוסט מסתיימת כהונתה של הכנסת הזאת. החודש האחרון מתחיל, איפוא, ב-20 ביולי. יום השלישי הראשון חל ב-26 ביולי.

אבל אינני חושב שזה קובע. אנחנו יכולים לקבוע זאת גם ל-1 ביולי. השאלה היא רק אם לאחר בדיקת לוח הזמנים ההכרחי להכנת הבחירות נמצא שדבר זה אפשרי.

י. בר-יחודה: אני קובע כי כל חברי הוועדה מכוונים את דבריהם לחוק הבחירות לכנסת השלישית ולא לחוק בחירות כללי. נכון הוא שנתנו לנו חוק בחירות לכנסת השלישית תחת השם הלא נכון.

הסעיף שקרא חבר-הכנסת ורהפטיג הוכנס מפני שחשבנו שזה יחול אולי לא רק על הכנסת השלישית, והחגים יכולים לעתים לדחות את הבחירות לשבועיים-שלושה. לכן הוספנו כי כל עוד הכנסת החדשה אינה טכנית, תמשיך לכהן הכנסת הקודמת.

בדרך כלל צריכות הבחירות להתקיים באחד משני המקרים: או כשנפגרת תקופת כהונת הכנסת או כשהכנסת מחליטה להתפזר לפני-כן. אני נגד כל תיקון שיקטין אפילו ביום אחד את תקופת כהונת הכנסת, אינני מתכוון לפירוש של מה שכתוב בחוק אלא לתיקון שלו - כי זהו תיקון של הסעיף הקובע כי תקופת כהונת הכנסת תהיה ארבע שנים. וכאן אין הכדל בין תיקון בחודש לבין תיקון בשנה. להחלטה על פיזור הכנסת יש תוכן פוליטי מסוים, והיא יכולה להיות גם שבועיים לפני גמר תקופת כהונת הכנסת. אם אין מחליטים על פיזור כזה, אין אני מטכית להקטנת תקופת הכנסת אפילו ביום אחד.

ח. כהן: בינתיים אני נזכר איך הגעתי לתאריך ה-2 באוגוסט. השאלה היא שאלה של פירוש החוק, פירוש הסלים "החודש האחרון". במקודת הפרטנות ישנו סעיף האומר כי "חודש" פירושו חודש קלנדרלי ולא 31 יום. אם הכנסת מסתיימת את כהונתה ב-20 באוגוסט, אחר-כך האחרון הוא חודש אוגוסט, כי הוא החודש האחרון לכהונת הכנסת.

בינתיים העיר חבר-הכנסת שפירא את תשומת-לבי לכך שאם הפירוש הזה נכון או אילו הוא היה נכון, יכול היה להווצר מצב אבסורדלי: אילו היתה הכנסת מסתיימת את תקופת כהונתה, לטעם, ב-2 באוגוסט, לא היה קיים כלל יום בחירות. ומכיוון שיש כלל גדול שצריך לפרש כל חוק באופן שאפשר יהיה לבצעו, הרי אני חושב שאף על פי שהחוק לא הצליח לבטא את כוונתו - אם זו היתה כוונתו - בכל זאת צריך לפרש את הפירוש המעטי אשר לפיו יהיה התאריך הנכון של הבחירות - ה-26 ביולי.

א. יריב: ברור שתאריך הבחירות לפי החוק הקיים הוא ענין לפירוש, וכבראם שהפירוש הנכון הוא: ה-26 ביולי. אפשר לתקן את אותו סעיף שקבע זאת על-ידי חוק חדש שיקבע את תאריך הבחירות.

אני רוצה להוסיף שזה לא רק ענין של תיקון הסעיף הזה. אם הכנסת תקבל חוק שיקבע את יום הבחירות לכנסת השלישית, סעיף 73 לא יפריע יותר. אבל אם התאריך שייקבע יהיה לפני התאריך אשר נקבע לפי החוק הקיים, כי אז זה משנה לא רק את סעיף 73 אלא גם את ההודאה האומרת כי תקופת כהונת הכנסת תהיה ארבע שנים. מבחינת עצם הענין זה בכל זאת פיזור של הכנסת לפני זמנה. אינני אומר כי אי-אפשר לעשות זאת. אבל צריך לדעת שאין זה רק ענין טכני אלא גם תיקון "אד-הוק" של חוק המעבר הקובע כי תקופת כהונת הכנסת תהיה ארבע שנים, כלומר - החלטה על פיזור הכנסת לפני זמנה.

ל.ס.

ועדת החוקה, חוק ומשפט
14.12.54
חוק הבחירות לבגסט.

י. בדר: חשבת כי סובן טאליון שהצעת הממשלה מחייבת את הממשלה. בסעיף 7 של הצעת החוק שהוצעה על-ידי הממשלה נאמר כי יום הבחירות יהיה ביום השלישי של השבוע הרביעי לפני השבוע שבו תמה תקופת כהונתה של הכנסת היוצאת. לעומת זאת אמר סר רוקח בכנסת כי יום הבחירות יהיה ב-2 באוגוסט. חשבת שלוח הזמנים שיציעו לנו יתאים להצעת הממשלה. מה תהיה הודעת הממשלה כי עומדים להתאים את הצעת הממשלה ללוח הזמנים הזה - אני מבין זאת.

א. צילן: בענין זה אני טעית.

הנז"ר ב. מזניה: הוחלט: לקבל את הצעת י. שפירא להטיל על ועדה מצומצמת לברר את בעיית יום הבחירות ולוח הזמנים הקטור בבחירות ולהביא לסלימת הוועדה הצעת סיכום.

חברי הוועדה: ה"ה ס. מזניה, י. שפירא, ד. בר-רב-המי, י. בר-יהודה, ע. מיכילוב, י. בדר, ח. רובין.

י. בר-יהודה: אני מציע שהוועדה תקבע את המרחקים בין הפעולות השונות הקטורות בבחירות, מבלי לקטור זאת עם תאריך בחירות מסויים, וכן תקבע מה הן ההצעות לתאריך הבחירות, שעליהן נוהלים במליאת הוועדה.

הישיבה נועלה בשעה 18.15.